

A comparison of hemodynamics wake-up test and the costs of propofol-alfentanil versus propofol-remifentanil total intravenous anesthesia in posterior spinal fusion

Farnad Imani, M.D.

Ali-Akbar Jafarian, M.D.

Vali-al-lah Hasani, M.D.

ABSTRACT

Background: Wake-up test can be used during posterior spinal fusion (PSF) to ensure that spinal function remains intact. The goals of this study were assessment of hemodynamic changes, wake-up test times and their quality, and costs between propofol-alfentanil (PA) versus propofol-remifentanil (PR) total intravenous anesthesia (TIVA) during PSF surgery.

Material and Methods: 40 patients with scoliosis who were candidates for PSF surgery randomly allocated in either alfentanil (PA) or remifentanil (PR) groups. After intravenous premedication with midazolam 30 µg/kg in both groups, and alfentanil 30 µg/kg in PA group and remifentanil 1 µg/kg in PR group, anesthesia was induced with thiopental 5 mg/kg and atracurium 0.6 mg/kg 2 minutes later trachea was intubated. Then atracurium 0.2 mg/kg was given every 20 minutes PA group was infused with alfentanil 1 µg/kg/min and in PR group infusion of remifentanil 0.2 µg/kg/min was given propofol 50 µg/kg/min was given to all patients. At the surgeon's request, infusions were discontinued. Patients were asked to move their hands and feet, and then their anesthetic protocol was continued again. The duration of anesthetic discontinuation to the times when spontaneous respiration was started (T1) and, the hands and feet movement (T2) were recorded. We also compared the hemodynamic changes and the costs of drugs between the two groups.

Results: Average of blood pressure and heart rate were lower in PR group than PA group ($p<0.01$ and $p<0.05$, respectively). Hypotensive agents requirement was also less in remifentanil group ($p<0.001$). The average T1 and T2 were significantly shorter in PR group (3.6 ± 2.5 and 4.1 ± 2 min) than PA group (6.1 ± 4 and 7.5 ± 4.5 min) ($p<0.01$). Quality of wake-up test was not different. The cost was more in PR group than PA group ($p<0.01$).

Conclusion: During posterior spinal fusion the use of propofol-remifentanil infusion in comparison to propofol-alfentanil infusion not only makes the

مقایسه اثرات همودینامیک آزمون بیدار کردن و هزینه‌های دوروش بیهوشی کامل وریدی پروپوفول-آلفتانیل و پروپوفول-رمیفتانیل در جراحی فیوژن خلفی مهره‌ها

دکتر فرناد ایمانی

استادیار بیهوشی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، بیمارستان حضرت رسول اکرم

دکتر علی‌اکبر جعفریان

استادیار بیهوشی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، بیمارستان شفا یحیائیان

دکتر ولی‌الله حسنه

استاد بیهوشی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، بیمارستان حضرت رسول اکرم

conduction of wake-up test faster, but also by lowering the patient's blood pressure decreases the need of hypotensive agents.

Key words: Posterior spinal fusion, Wake-up test, Propofol - alfentanil, Propofol - renifentanil.

چکیده

سابقه و هدف: آزمون بیدار کردن در حین جراحی فیوژن خلفی مهره‌ها در بیماران مبتلا به اسکولیوز را می‌توان برای پیشگیری از بروز آسیب‌های طناب نخاعی و اطمینان از درستی عملکرد آن به کار برد. هدف این مطالعه مقایسه دو روش بیهوشی کامل و ریدی^۱ با استفاده از پروپوفول-آلفتانیل و پروپوفول-رمیفتانیل بر تغییرات همودینامیک، مدت زمان آزمون بیدار کردن و کیفیت آن و هزینه‌های آن در اعمال جراحی فیوژن مهره‌ها است.

مواد و روش‌ها: ۴۰ بیمار مبتلا به اسکولیوز که کاندیدای انجام فیوژن خلفی مهره‌ها بودند به طور تصادفی در دو گروه آلفتانیل و رمیفتانیل قرار گرفتند. در هر دو گروه بعد از تجویز پیش‌داروی میدازولام و آلتانیل در گروه آلتانیل و میدازولام و رمیفتانیل در گروه رمی، القاء بیهوشی با تیوبیتال ۵ میلی‌گرم بر کیلوگرم و آتراکوریوم ۰/۶ میلی‌گرم بر کیلوگرم انجام شد و پس از گذشت ۲ دقیقه، لوله‌گذاری داخل تراشه صورت گرفت. میزان انفوژیون داروها در گروه آلفتانیل ۱ میکروگرم بر کیلوگرم در دقیقه و در گروه رمیفتانیل ۰/۲ میکروگرم بر کیلوگرم در دقیقه بود. انفوژیون پروپوفول ۵۰ میکروگرم بر کیلوگرم در دقیقه نیز به تمام بیماران داده شد. برای ایجاد کاهش عمدی فشار خون در بیماران، داروهای کاهش‌دهنده فشار خون (هیدرالازین، نیتروگلیسرین و پروپرانول) مورد استفاده قرار گرفت. پس از درخواست جراح، انفوژیون داروها قطع گردید. از بیماران برای حرکت دادن دست‌ها و پاها درخواست شد که بعد از حرکت دادن اندام‌ها، همان روش بیهوشی دوباره ادامه پیدا می‌کرد. زمان قطع داروهای بیهوشی تا تنفس خودبخودی ۱۱ و از آن موقع تا حرکت دادن پاها ۲۲، تغییرات همودینامیک و هزینه‌های آن ثبت گردید.

یافته‌ها: میانگین فشار خون و ضربان قلب در گروه رمیفتانیل پایین‌تر از گروه آلفتانیل بود (به ترتیب، p کمتر از ۰/۰۱ و کمتر از ۰/۰۵). میزان داروهای کاهش‌دهنده فشار خون در گروه رمیفتانیل هم بسیار پایین‌تر بود (p کمتر از ۰/۰۰۱). میانگین زمان ۱۱ و ۲۲ در گروه رمیفتانیل ($2/5 \pm 2/6$ دقیقه) به طور معنی‌داری کوتاه‌تر از گروه آلفتانیل ($4/1 \pm 4/6$ دقیقه) بود (p کمتر از ۰/۰۱). کیفیت آزمون بیدار کردن در دو گروه تفاوتی نداشت. هزینه در گروه رمیفتانیل بالاتر از گروه آلفتانیل بود (p کمتر از ۰/۰۱).

نتیجه‌گیری: آزمون بیدار کردن در حین جراحی فیوژن خلفی مهره‌ها به دنبال انفوژیون پروپوفول-رمیفتانیل نسبت به پروپوفول-آلفتانیل نه فقط دارای سرعت بیشتری بوده، بلکه باعث کاهش بیشتری در فشار خون و کاهش مصرف داروهای کاهش‌دهنده فشار خون هم می‌گردد، اما در عین حال هزینه بالاتری دارد.

گل واژگان: فیوژن مهره‌ای کمری، آزمون بیدار کردن، پروپوفول، آلتانیل-پروپوفول، رمیفتانیل

اسکولیوز به دلیل فشارهای مکانیکی و اختلال در

مقدمه

آسیب‌های طناب نخاعی یکی از عوارض خطرناک - و

خوشبختانه نادر - است که می‌تواند در حین اعمال جراحی

1. Total intravenous Anesthesia (TIVA)

وریدی^۲ پروپوفول - آلفتانیل و پروپوفول - رمی‌فتانیل انجام گرفته است. به علاوه تغییرات همودینامیک در طول جراحی (فشار خون و ضربان قلب)، میانگین مقادیر داروهای وریدی مصرفی (برای نگهداری بیهوشی یا ایجاد کاهش عمدی فشار خون)، و هزینه‌های این دو روش مورد مقایسه قرار گرفته‌اند.

مواد و روش‌ها

در این مطالعه آینده‌نگر و تصادفی^{۴۰} بیمار مبتلا به اسکولیوز ایدیوپاتیک از هر دو جنس و سن بین ۱۴ تا ۲۸ سال، وضعیت فیزیک ۱ و ۲ ASA^۳ که در فهرست جراحی فیوژن خلفی مهره‌ها با کارگذاری میله‌های دیاپازون یا سی‌دی^۴ بودند، مورد بررسی قرار گرفتند. رضایت عمل از بیماران یا والدین آنها گرفته شد. این بیماران به ترتیب یکی در میان در گروه‌های آلفتانیل یا رمی‌فتانیل قرار داده شدند. معیارهای حذف بیماران از مطالعه شامل موارد زیر بود: بیماران مبتلا به بیماری‌های شدید قلبی عروقی، ریوی، کلیوی، کبدی و روانی، مبتلا به صرع، عدم امکان تماس کلامی (کرو لال) یا عدم توانایی در حرکت دادن پاها، بیماری‌های مؤثر بر عملکرد عصبی عضلانی، مصرف مزمن مخدرها، یا سابقه حساسیت به پروپوفول از روند مطالعه خارج شدند.

جزئیات آزمون بیدار کردن از قبل به بیماران گفته شده بود. هیچ‌کدام از بیماران در روز قبل از عمل پیش‌داروی آرام‌بخش دریافت نکرده بودند. پس از انتقال به اتاق عمل در صبح روز عمل، رگ‌گیری با یک آنژیوکت شماره ۱۸ انجام و محلول رینگر به میزان ۷ میلی‌لیتر بر

خونرسانی طناب نخاعی به وجود آید.^(۱،۲) شیوع آن از ۰/۵٪ در طول جراحی فیوژن خلفی مهره‌ها گزارش شده است.^(۳) ارزیابی سریع عملکرد طناب نخاعی در حین فیوژن خلفی مهره‌ها باعث جلوگیری از بروز آسیب‌های پایدار عصبی می‌شود که با کاستن از کشش مهره‌ها یا برداشتن میله‌های مربوطه قابل برگشت است.^(۳-۱۰) آزمون بیدار کردن^۱ در حین عمل یکی از روش‌های مفیدی است که برای تشخیص اختلال عملکرد حرکتی طناب نخاعی به کار می‌رود. به همین دلیل پس از کارگذاری میله‌ها، بیمار را در حین عمل تا حدی بیدار می‌کنند تا بتواند دستورات پزشکی را برای انجام حرکت انگشتان دست‌ها و پاها اطاعت کند و به این وسیله از درستی عملکرد حرکتی نخاع اطمینان حاصل گردد. بنابراین روش بیهوشی در این اعمال باید به گونه‌ای باشد که امکان بیدار شدن سریع بیمار برای اجرای دستورات پزشکی و نیز بی‌دردی کافی را فراهم سازد. پروپوفول یکی از داروهای خواب‌آور وریدی است که استفاده از آن همراه با مخدراها در بیهوشی کامل وریدی به دلیل طول اثر کوتاه و بیداری سریع دارای جایگاه ویژه‌ای است.^(۱۱) در میان مخدراها از آلفتانیل به عنوان یک مخدر کوتاه اثر در بیهوشی کامل وریدی بسیار استفاده شده است. با این حال، در صورت انفوژیون طولانی مدت، به دلیل احتمال تجمع دارو، امکان طولانی شدن زمان بیداری وجود دارد.^(۱۲) رمی‌فتانیل مخدر جدیدی است که نیمه عمر آن برای متاپولیسم دارو توسط استرازهای پلاسمایی و بافتی بسیار کوتاه است.^(۱۳) لذا ویژگی‌های فارماکوکنیتیک و فارماکودینامیک رمی‌فتانیل می‌تواند برای این‌گونه اعمال جراحی که نیاز به بیداری سریع و امکان سریع ارزیابی طناب نخاعی دارند مفید باشد.^(۱۶)

این مطالعه برای مقایسه مدت زمان و کیفیت آزمون بیدار کردن در طول عمل به دنبال دو روش بیهوشی کامل

-
1. Wake-up test
  2. total intravenous anesthesia
  3. American Society of Anesthesiologists
  4. Diapasun Rods or CD

بیدار کردن، کاهش داده نمی شد یا متوقف نمی گردید، ولی در صورت افت فشار خون سیستولی به کمتر از ۸۰ میلی متر جیوه و یا کندی ضربان قلب تا حد کمتر از ۵۵ در دقیقه، میزان انفوژیون داروها ۵۰٪ کاهش داده می شد. تزریق دوز دوم آتراکوریوم به میزان ۰/۲ میلی گرم بر کیلوگرم در زمان برش پوست و پس از آن هر ۲۰ دقیقه انجام می شد.

برای ایجاد کاهش خفیف تا متوسط فشار خون در بیماران (فشار خون سیستولیک حدود ۱۰۰ میلی متر جیوه یا ۲۰٪ پایین تر از فشار اولیه قبل از القاء)، در ابتدا هیدرالازین ۱۰۰ میکروگرم بر کیلوگرم وریدی و تکرار آن هر ۱۵ دقیقه تا مقدار کلی ۳۰۰ میکروگرم بر کیلوگرم تجویز می گردید. در صورت عدم کاهش فشار خون، انفوژیون نیتروگلیسیرین ۱ تا ۵ میکروگرم بر کیلوگرم در دقیقه و مقادیر متناوب از پروپرانولول ۱۰۰ میکوگرم (حداکثر تا ۵۰ میکروگرم بر کیلوگرم) وریدی داده می شد. اگر فشار خون سیستولیک بالاتر از ۱۰۰ میلی متر نمی شد. برای جبران خونریزی در ابتدا از محلول ریننگر (به میزان ۳ برابر حجم خون از دست رفته) و در صورتی که از بیشترین میزان خونریزی مجاز بیشتر بود پک سل^۴ داده می شد. آزمون بیدار کردن به صورت سطحی کردن عمق بیهوشی به گونه ای بود که بیماران انگشتان دست ها و پاها را براساس دستور پزشک حرکت دهنده، بدین ترتیب که جراح حدود ۲۰ دقیقه قبل از کارگذاری کامل میله ها به متخصص بیهوشی اطلاع می داد تا برای انجام آزمون آماده باشد. در طول این مدت آتراکوریوم تکرار نمی شد.

1. Ventilator

2. End tidal Co₂ (Et CO₂)

3. prone position

4. pack cell

کیلوگرم در ساعت برای جبران کمبود مایعات داخل عروقی در قبل از شروع القاء بیهوشی تجویز گردید. تمام بیماران در طول جراحی مورد پایش مداوم اشتراق ۲ قلبی، پالس اکسی متری، کاپنوجرافی، ضربان قلب و اندازه گیری غیر تهاجمی و خودکار فشار خون (هر ۵ دقیقه) در سراسر طول عمل قرار گرفتند.

پیش داروهای وریدی میدازولام (۳۰ میکروگرم بر کیلوگرم) ۳ دقیقه قبل از القاء بیهوشی به هر دو گروه و آلفنتانیل (۳۰ میکروگرم بر کیلوگرم) همزمان با تزریق میدازولام در گروه آلفنتانیل و رمی فتانیل (۱ میکروگرم بر کیلوگرم) ۱ دقیقه قبل از القاء بیهوشی در گروه رمی فتانیل تزریق گردید. پس از تجویز اکسیژن ۱۰۰٪ به میزان ۶ لیتر در دقیقه با ماسک دستگاه بیهوشی به مدت ۳ دقیقه، القاء بیهوشی با تیوپنتال ۵ میلی گرم بر کیلوگرم و آتراکوریوم ۰/۶ میلی گرم بر کیلوگرم صورت می پذیرفت. بعد از گذشت ۲ دقیقه و تهیه ریه ها با اکسیژن ۱۰۰٪ توسط ماسک و بگ، لوله گذاری داخل تراشه انجام می گرفت و ریه ها به وسیله دستگاه حمایت تنفسی^۱ با حجم جاری ۸ تا ۱۰ میلی لیتر بر کیلوگرم و میزان ۱۰ تا ۱۲ بار در دقیقه برای حفظ دی اکسید کربن پایان بازدمی^۲ ۳۰ تا ۳۴ میلی متر جیوه تهیه می گردید. سوند ادراری، کانول شریانی، ۲ کاتتر وریدی شماره ۱۸ برای تجویز مایعات و تزریق داروها قرار داده می شد. پس از آن بیماران به صورت دمر^۳ به روی تخت اتاق عمل انتقال می یافتدند.

نگهداری بیهوشی به ازای هر کیلوگرم وزن بدن در دقیقه به وسیله انفوژیون آلفنتانیل (۱ میکروگرم به ازای هر کیلوگرم در دقیقه) در گروه آلفنتانیل، یا رمی فتانیل (۰/۲ میکروگرم به ازای هر کیلوگرم در دقیقه) در گروه رمی فتانیل بود، که در هر دو گروه همراه با پروپوفول (۵۰ میکروگرم به ازای هر کیلوگرم در دقیقه) داده می شد. میزان انفوژیون این داروها تا قبل از زمان مورد نظر برای آزمون

از ۸ تا ۱۰ دقیقه.

اطلاعات دموگرافیک (شامل سن، جنس، وزن، طول مدت جراحی و بیهوشی)، میانگین معیارهای همودینامیک شامل سیستول، فشار متوسط، دیاستول و ضربان قلب (هر ۵ دقیقه)، زمان‌های آزمون بیدار کردن، کیفیت بیدار شدن و میانگین مقادیر داروهای وریدی مصرفی و هزینه آنها ثبت می‌گردید.

در تجزیه و تحلیل داده‌ها ابتدا برای بررسی نرمال بودن توزیع متغیرهای کمی از آزمون غیر پارامتریک کولموگروف اسپیرنوف استفاده شد. سپس با توجه به وضع متغیر جهت مقایسه متغیرهای کمی در دو گروه در صورت نرمال بودن توزیع آنها از آزمون T و در غیر این صورت از آزمون غیر پارامتریک مان-ویتنی یو استفاده گردید. همچنین برای مقایسه متغیرهای کیفی در دو گروه از آزمون کای اسکوار استفاده شد. اطلاعات به صورت میانگین $\pm$ انحراف استاندارد ارائه شده و مقدار n کمتر از ۵۰٪ از نظر آماری معنی دار تلقی می‌گردید.

یافته‌ها

در این مطالعه تعداد ۴۰ بیمار در دو گروه ۲۰ نفری قرار گرفتند. دو گروه از نظر اطلاعات دموگرافیک مشابه همدیگر بودند. طول مدت جراحی و بیهوشی تفاوت معنی داری نداشت. همان‌گونه که در جدول شماره ۲ نشان داده شده است، مدت زمان آزمون بیدار کردن ($T1$ و $T2$) در گروه آلفتانیل $(6/1 \pm 4)$ و $(7/5 \pm 4/5)$ دقیقه به طور معنی داری طولانی تر از گروه رمی‌فتانیل $(2/5 \pm 3/6)$ و $(2 \pm 4/1)$ دقیقه بود ($p < 0.01$). از سوی دیگر، کیفیت آزمون بیدار کردن در دو گروه تفاوت قابل ملاحظه‌ای نداشت. میانگین فشار خون شریانی (سیستول، فشار متوسط، دیاستول) و ضربان قلب در طول

پس از درخواست جراح برای انجام آزمون، انفوژیون داروها قطع شده و بیماران از دستگاه حمایت تنفسی جدا می‌شدند و ریه‌ها به صورت دستی تهویه می‌شد. پس از بازگشت تنفس خودبخودی، از آنان برای باز و بسته کردن انگشتان دست‌های را تکان می‌دادند، از آنان درخواست حرکت انگشتان پاها می‌شد. اگر بیماران در عرض ۲۰ دقیقه بعد از قطع داروهای بیهوشی هیچ پاسخی به دستورات نمی‌دادند، نالوکسان 0.2 میلی‌گرم به صورت وریدی هر دقیقه تازمانی تزریق می‌شد که پاسخ مزبور از سوی بیماران دریافت شود. طول مدت زمان قطع داروهای بیهوشی تا شروع تنفس خودبخودی ($T1$) و از آن موقع تا زمان پاسخ به دستورات ($T2$) محاسبه می‌شد. کیفیت آزمون بیدار کردن نیز براساس معیارهای جدول ۱ به سه حالت تقسیم‌بندی می‌شد.

پس از پایان آزمون (یعنی حرکت انگشتان پاها) به ازای هر کیلوگرم وزن بدن مقادیر یکجا¹ از آلفتانیل 20 میکروگرم در گروه آلفتانیل، و رمی‌فتانیل 1 میکروگرم در گروه رمی‌فتانیل، و نیز در هر دو گروه میدازولام 30 میکروگرم به ازاء هر کیلوگرم لیدوکائین 1 میلی‌گرم به ازاء هر کیلوگرم آتراکوریوم 0.4 میلی‌گرم به ازاء هر کیلوگرم تزریق می‌شد. پمپ‌های انفوژیون دوباره در بیماران شروع می‌شد، و ریه‌ها به همان شیوه قبلی به وسیله دستگاه حمایت تنفسی مورد تهویه قرار می‌گرفتند. زمانی که جراح شروع به دوختن پوست می‌کرد، انفوژیون‌ها قطع و ریه‌ها به صورت دستی تهویه می‌شدند. بلوک باقی‌مانده عصبی عضلانی با تجویز آتروپین 30 میکروگرم بر کیلوگرم و نئوستیگمین 60 میکروگرم بر کیلوگرم خنثی می‌شد. معیارهای خروج لوله تراشه عبارت بود از: فشار دمی منفی بیشتر از 20 سانتی‌متر آب، حجم جاری بیشتر از 7 میلی‌لیتر بر کیلوگرم و تعداد تنفس بیشتر

1. bolus

پیدا نکردند. میانگین هزینه داروهای وریدی مصرفی در طول بیهوشی (تیوپنتال، پرپوفول، میدازولام، آلفتانیل، رمی فتانیل، آتراکوریوم، پروپرانولول، نیتروگلیسیرین، هیدراالازین) در گروه آلفتانیل $407/000$ ریال و در گروه رمی فتانیل $492/000$ ریال بود که از نظر آماری اختلاف معنی داری بود ($p < 0.01$). هیچ کدام از بیماران در دو گروه دچار عارضه عصبی بعد از جراحی نشده بودند.

عمل در گروه آلفتانیل به طور معنی داری بالاتر از گروه رمی فتانیل بود (به ترتیب $p < 0.01$ و $p < 0.05$). (جدول شماره ۳) میانگین کل مقادیر داروهای مصرفی وریدی در جدول شماره ۴ نشان داده شده است. میانگین کل مقدار داروهای کاهش دهنده فشار خون در گروه رمی فتانیل بسیار کمتر از گروه آلفتانیل بود ($p < 0.001$). هیچ کدام از بیماران نیازی به تجویز نالوکسان

جدول شماره ۱: کیفیت آزمون بیدار کردن

معیار	خصوصیات
خوب	بیدار شدن آرام، اطاعت دستورات، حرکات ارادی دستها و پاها
قابل قبول	بیدار شدن ناگهانی، گیج بودن بیمار در پاسخ به دستورات، حرکت خودبخودی اندامها به صورتی که خطری برای ناحیه جراحی ایجاد نمی کند.
ضعیف	بیدار شدن ناگهانی همراه تکان های شدید، بی قراری، حرکت شدید تنه و اندامها به گونه ای که ثبات میله های جراحی را به خطر می اندازد.

جدول شماره ۴: میانگین کل داروهای مصرفی (میلی گرم)

(انحراف استاندارد $\pm$ میانگین)

رمی فتانیل	آلفتانیل	
245 ± 50	250 ± 60	تیوپنتال
630 ± 70	650 ± 80	پرپوفول
$2/9 \pm 0/2$	$3 \pm 0/4$	میدازولام
-	$14/6 \pm 3/1$	آلفتانیل
$2/4 \pm 0/3$	-	رمی فتانیل
131 ± 10	129 ± 20	آتراکوریوم
-	$2/6 \pm 2$	پروپرانولول*
$0/1 \pm 0/005$	$1/8 \pm 0/7$	نیتروگلیسیرین**
$0/05 \pm 0/001$	$15 \pm 0/5$	هیدراالازین*
	-	نالوکسان

*: اختلاف معنی دار نیست.

*: $p < 0.05$ **: $p < 0.001$

جدول شماره ۲: مدت زمان آزمون (دقیقه)

زمان	رمی فتانیل	آلفتانیل
$3/6 \pm 2/5$	$6/1 \pm 4$	*T ₁
$4/1 \pm 2$	$7/5 \pm 4/5$	*T ₂

 $p < 0.01$:

جدول شماره ۳: میانگین معیارهای همودینامیک

متغیرها	رمی فتانیل	آلفتانیل
فشار خون	$97/5 \pm 6$	$104/8 \pm 9$
سیستول*	$68/7 \pm 5$	$75/2 \pm 8$
متوسط*	$54/9 \pm 6$	$61/5 \pm 7$
دیاستول*	83 ± 12	91 ± 10
ضرربان قلب**		

*: $p < 0.05$ **: $p < 0.001$

بحث

(سیستول، فشار متوسط، دیاستول) و ضربان قلب در گروه رمی‌فتاتنیل همواره پایین‌تر از گروه آلفتاتنیل بود، به طوری که از نظر آماری اختلاف معنی‌داری بین دو گروه وجود داشت. این موضوع در مورد رمی‌فتاتنیل دارای مزیت دیگری هم بود، زیرا فشار خون پایین‌تر نه فقط می‌تواند در کاهش میزان خونریزی مفید باشد، بلکه باعث کاهش نیاز به تجویز داروهای کاهش‌دهنده فشار خون (هیدرالازین و نیتروگلیسرین) می‌شود که خود این داروها نیز به طور واکنشی موجب تندری ضربان قلب می‌شوند.

ایجاد کاهش عمدی خفیف تا متوسط فشار خون در حین بیهوشی برای برخی از اعمال جراحی خونریزی دهنده همچون اعمال ستون فقرات، به وسیله بسیاری از همکاران متخصص بیهوشی به کار می‌رود تا با کاهش میزان خونریزی و فراهم کردن یک محل عمل بدون خون باعث دید بهتر جراح گردند. البته، اثرات مفید این روش بیهوشی هنوز مورد اختلاف است.^(۲۱، ۲۰)

انجام آزمون بیدار کردن احتیاج به شیوه‌ای از بیهوشی دارد که امکان بیدار شدن سریع را به سطحی از هوشیاری فراهم آورد تا پاسخ بیماران به دستورات امکان‌پذیر باشد. انفوژیون مداوم داروهای خواب آور کوتاه اثر مانند پروپوفول در مقایسه با هوشبرهای تبخیری مثل هالوتان و ایزوکلوران دارای ارزش زیادی هستند.^(۲۲) از سوی دیگر، انفوژیون مخدراهای کوتاه اثر جدید نیز در مقایسه با تجویز مخدراهای طولانی اثر قدیمی از جایگاه ویژه‌ای برخوردارند.^(۱۶)

تاکنون مطالعاتی در مورد خصوصیات همودینامیک مخدراهای کیفیت بیهوشی آنها در اعمال مختلف و در بعضی موارد تعیین طول مدت آزمون بیدار کردن انجام شده است، اما هیچ‌کدام از آنها در مورد رابطه هزینه با کارآیی این مخدراهای بررسی جامعی به عمل نیاوده‌اند.

هدف اصلی از انجام این مطالعه، بررسی اثرات همودینامیک، میزان نیاز به داروهای کاهش‌دهنده فشار خون، آزمون بیدار کردن و هزینه‌های دو روش بیهوشی کامل و ریدی پروپوفول - آلفتاتنیل و پروپوفول - رمی‌فتاتنیل در بیماران کاندیدای جراحی فیوژن خلفی مهره‌ها بود.

نتایج این مطالعه نشان داد که پس از القاء بیهوشی و شروع انفوژیون رمی‌فتاتنیل، میزان فشار خون و ضربان قلب در طول عمل نسبت به انفوژیون آلفتاتنیل کاهش بیشتری داشته است. در مطالعه قبلی، مطالعه گر انفوژیون یکسانی از داروی مخدرا (آلفتاتنیل) به تمام بیماران داده بود، در حالی که انفوژیون داروی خواب آور (پروپوفول) در مقایسه با میدازولام) در دو گروه مورد مطالعه تفاوت داشت.^(۱۷) در آن مطالعه، اثرات کاهش فشار خون انفوژیون پروپوفول - آلفتاتنیل بیشتر از میدازولام - آلفتاتنیل بود و نیاز به داروهای کاهش‌دهنده فشار خون نیز در گروه پروپوفول کمتر از گروه میدازولام بود.

در مطالعه‌ای که شاتلر و همکارانش انجام دادند،^(۱۸) بروز افزایش فشار خون و تندری نبض در پاسخ به تحریک جراحی به طور مؤثرتری به وسیله رمی‌فتاتنیل نسبت به آلفتاتنیل در اعمال بزرگ جراحی شکمی کنترل شده بود. چیناکوتی و همکارانش نشان دادند که در اعمال لپاراسکوپی سرپایی که از انفوژیون رمی‌فتاتنیل استفاده می‌شد، در مقایسه با آلفتاتنیل، نیاز به پروپوفول کاهش یافت، ولی برخی از بیماران حوادث حین عمل را به خاطر داشتند.^(۱۹) لذا، برای پیشگیری از یادآوری حوادث و نیز کاهش عوامل مداخله گر در تغییرات همودینامیک بیماران، ما از مقادیر یکسانی از انفوژیون پروپوفول در تمام بیماران استفاده کردیم.

در مطالعه‌ای که ما انجام داده‌ایم، میزان فشار خون

و تحلیل آماری خارج شده بود. اگر این هزینه‌ها نیز منظور می‌گردید، اختلاف بین دو گروه شاید تفاوت چندانی نداشت. میانگین کل هزینه داروهای مصرفی در مطالعه‌ای که ما انجام دادیم در گروه رمی‌فتانیل بالاتر از گروه آلفنتانیل بود.

نتیجه‌گیری

در این مطالعه، فشار خون و ضربان قلب و نیاز به داروهای کاهش دهنده فشار خون در طول جراحی فیوژن خلفی مهره‌ها در گروه پروپوفول-رمی‌فتانیل کمتر از پروپوفول-آلفنتانیل بود. همچنین، زمان آزمون بیدار کردن در گروه رمی‌فتانیل کوتاه‌تر بود، اما کیفیت آن اختلاف معنی داری با گروه آلفنتانیل نداشت. هزینه داروها در گروه رمی‌فتانیل هم بالاتر بود.

آنچه بخوبی معلوم بوده این است که هزینه بیهوشی در طول مدت جراحی رابطه‌ای مستقیم با داروهای مصرفی و روش‌های بیهوشی دارد.^(۲۳) ارزیابی ما فقط روی هزینه داروهای مصرفی بوده و این فقط درصد اندکی از هزینه‌های کلی از مراقبت‌های لازم در این بیماران را شامل می‌شود. هر چند ویال رمی‌فتانیل گران‌تر از آلفنتانیل است ولی عمدۀ تفاوت هزینه در این دو گروه به دلیل افزایش چشمگیر هزینه داروی مخدّر مصرفی نبوده بلکه به دلیل به دور اندختن باقی‌مانده داروی رقیق شده بوده است. از سوی دیگر، هزینه و مقادیر داروهای کاهش دهنده فشار خون در گروه آلفنتانیل بالاتر از گروه رمی‌فتانیل بود. لازم به ذکر است که هزینه اکسیژن، وسایل یک‌بار مصرف (مانند لوله‌های مصرفی، ست سرم، آئریوکت، سرنگ‌ها، و ...) و مایعات تزریقی (محلول رینگر) و کارکنان (پزشکان و پرستاران) از تجزیه

REFERENCES

1. Mao, J.H. Complications of scoliosis treatment. Clin Orthop 1967; 53: 21-30.
2. MacEwen, G.D., Bunnel, W.P., Sriram, K. Acute neurological complications in the treatment of scoliosis: A report of the Scoliosis Research Society. J Bone Joint Surg 1975; 57A: 404-8.
3. Abbott, T.R., Benetley, G. Intraoperative awakening during scoliosis surgery. Anaesthesia 1980; 35: 298-302.
4. Spielholz, N.I., Benjamin, M.V., Engler, G.L., Ransohoff, J. Somatosensory Evoked potentials during decompression and stabilization of the spine. Spine 1979; 4: 500-5.
5. Engler, G.L., Sielholz, N.I., Bernhard, W.N., Danziger, F., Jerkin, H., Wolff, T. Somatosensory evoked potentials during Harrington instrumentation for scoliosis. J Bone Joint Surg 1978; 60 A: 528-32.
6. Hall, J.E., Levine, C.R., Sudhir, K.G. Introoperative awakening to monitor spinal cord function during Harrington instrumentation and spine fusion. J Bone Joint Surg 1978; 60A: 533-6.
7. Nash, C.L., Brodkey, J.S., Crost, T.J. A model for electrical monitoring of spinal cord function in scoliosis patients undergoing correction. J Bone Joint Surg 1972; 54A: 197-8.
8. Sudhir, K.G., Smith, R.M., Hall, J.E., Hansen, D.D. Intraoperative awakening for early recognition of possible neurologic sequelae during Harrington-rod spinal fusion. Anesth Analg 1976; 55: 526-9.
9. Vauzelle, C., Stagnara, P., Jouvinoux, P. Functional monitoring of spinal cord activity during spinal cord surgery. Clin Orthop 1973; 93: 173-8.
10. Owen, J.H., Naito, M., Bridwell, K.H. Relationship between spinal cord ischemia and postoperative status in animals. Spine 1990; 15: 846-51.
11. Gallely, D.C., Short, T.G. Total intravenous anaesthesia using propofol infusion - 50 consecutive cases. Anaesth Intensive Care 1988; 26: 150-7.
12. Trinder, T.J., Johnston, J.R., Lowery, K.G., Phillips, A.S., Cosgrove, J. Propofol and alfentanil total intravenous anaesthesia: a comparison of techniques for major thoracic surgery. Acta Anaesthesiol Scand 1998; 42: 452-9.
13. Kay, B. Propofol and alfentanil infusion. A comparison with methohexitone and alfentanil for major

- surgery. *Anaesthesia* 1986; 41: 589-95.
14. Hughes, M.A., Glass, P.S., Jacobs, J.R. Context-sensitive half-time in multicompartment pharmacokinetic models for intravenous anesthetic drug. *Anesthesiology* 1992; 76: 334-41.
  15. Egan, T.D., Minto, C.G., Hermann, D.J., et al. Remifentanil versus alfentanil: comparative pharmacokinetics and pharmacodynamics in healthy adult male volunteers. *Anesthesiology* 1996; 84: 821-33.
  16. Kimball - Jones, P.L., Schell, R.M., Shook, J.P. The use of remifentanil infusion to allow intraoperative awakening for intentional fracturing of the anterior cervical spine. *Anesth Analg* 1999; 89: 1059-61.
  17. Imani, F., Jafarian, A., Hassani, V., Ameri Mahabadi, M.E. A comparison of propofol and midzolam infusion for posterior spinal fusion with wake-up test. *Iran J An & Intensive Care* 1383; 47: 6-15.
  18. Schuttler, J., Albracht, S., Breivik, H., et al. A comparison of remifentanil and alfentanil in patients undergoing major abdominal surgery. *Anesthesia* 1997; 52: 307-17.
  19. Chinachoti, T., Werawatganon, T., Suksompong, S., et al. A multicenter randomized double-blind comparison remifentanil and alfentanil during total intravenous anesthesia for out-patient laparoscopic gynecological procedures. *J Med Assoc Thai* 2000; 83: 1324-32.
  20. Ornstein, E., Young, W.L., Ostokovich, N., Matteo, R.S., Diaz, J. Deliberated hypotension in patients with intracranial arteriovenous malformation: esmolol compared with isoflurane and sodium nitroprusside. *Anesth Analg* 1991 May; 72 (5): 639-44.
  21. Dolman, R.M., Bently, K.C., Head, W.T., English, M. The effect of hypotensive anesthesia on blood loss and operative time during Le Fort I osteotomies. *J Oral Maxillofac Surg* 2000 Aug; 58 (8): 834-9.
  22. Ulrich, P.F., Jr., Keene, J.S., Hogan, K.J., Roecker, E.B. Results of hypotensive in operative treatment of thoracolumbar fractures. *J Spinal Disord* 1990 Dec; 3 (4): 329-33.
  23. Bernard, J.M., Pinaud, M., Francois, T., Babin, M., Macquin-Mavier, I., Letenneur, J. Deliberately hypotension with nicardipine or nitroprusside during total hip arthroplasty. *Anesth Analg* 1991 Sep; 73 (3): 341-5.
  24. Thuet, E.D., Padberg, A.M., Raynor, B.L., et al. Increased risk of postoperative neurologic deficit for spinal surgery patients with unobtainable intraoperative evoked potential data. *Spine* 2005; 30: 2094-103.
  25. Lawhon, S.M., Kahn, A. III, Crawford, A.H., et al. Controlled hypotensive anesthesia during spinal surgery: a retrospective study. *Spine* 1984; 9: 450-3.
  26. Lee, T.C., Buerkle, H., Wang, C.G., et al. Effect of isoflurane versus nicardipine on blood flow of lumbar paraspinal muscles during controlled hypotension for spinal surgery. *Spine* 2001; 26: 105-9.
  27. Othman, Z., Lenke, L.G., Bolon, S.M., et al. Hypotension - induced loss of intraoperative monitoring data during surgical correction of scheuermann kyphosis: a case report. *Spine* 2004; 29: E258-65.
  28. Dommisse, G.F. The arteries and veins of the human spinal cord from birth. New York: Churchill Livingstone 1975: 68-71.
  29. Grundy, B.L., Nash, C.L., Brown, R.H. Arterial pressure manipulation alters spinal cord function during correction of scoliosis. *Anesthesiology* 1981; 54: 249-53.
  30. Rosenberry, J.N. Somatosensory and magnetic evoked potentials in a postoperative paraparetic patient: a case report. *Arch Phys Med Rehabil* 1991; 72: 154-6.
  31. Ginsburg, H.H., Shetter, A.G., Raudzens, P.A. Postoperative paraplegia with preserved intraoperative somatosensory evoked potentials. *J Neurosurg* 1985; 63: 296-300.
  32. Ben - David, B., Haller, G., Taylor, P. Anterior spinal fusion complicated by paraplegia. A case report of a false-negative somatosensory evoked potentials. *Spine* 1987; 12: 236-9.
  33. Diaz, J.H., Lockhart, C.H. Postoperative quadriplegia after spinal fusion with intraoperative awakening. *Anesth Analg* 1987; 66: 1039-42.
  34. Ozkose, Z., Ercan, B., Unal, Y., Yardim, S., Kaymaz, M., Dogulu, F. Inhalation versus total intravenous anesthesia for lumbar disk herniation: comparison of hemodynamic effects, recovery characteristics and cost. *J Neurosurg Anesthesiol* 2001; 13: 296-302.
  35. Macario, A., Vitez, T.S., Dunn, B., McDonald, T. Where are the costs in perioperative care / analysis of hospital costs and charges for inpatient surgical care. *Anesthesiology* 1995; 83: 1138-44.